



Ton Sijbrands achter het dambord in De Groene.

De Johan Cruyff van het dammen speelt in Volendam

„Je wordt nog eens een filmster”, merkt een teamgenoot van Bart Smit op. Wandelend over de dijk en bij het naar binnentreden bij café-restaurant De Groene wordt de karakteristieke Ton Sijbrands gevolgd door een camera. De VPRO maakt een documentaire over de damgoeroe, die dit seizoen zijn potjes speelt en wint voor het Volendamse Bart Smit.

Op dit niveau Sijbrands als tegenstander treffen, staat gelijk aan een nederlaag lijden, maar de speler van Hoogeveen die vlak voor het intreden van de zonnige zaterdagmiddag in De Groene te horen krijgt dat hij urenlang tegenover de grootmeester komt te zitten, is verheugd. En teleurgesteld als blijkt dat er een misverstand speelt en zijn clubgenoot Palmans de eer heeft.

Voor aanvang laten spelers van Hoogeveen boeken van Sijbrands signeren door de voormalig wereldkampioen zelf. „In dit boek staan zoveel fouten”, merkt de 58-jarige zelf op. „De meester blijft zelf kritisch”, merkt een ploeggenoot op.

Daarna gaat Sijbrands zitten voor zijn partij. Kees Brouwer van de VPRO maakte tien jaar geleden al eens een filmpje met hem. „Sijbrands is de man die tijdens de koude oorlog alle Russen versloeg en in 1972 door Andreiko in de finale te kloppen wereldkampioen werd. Hij is de Johan Cruyff van het dammen”, zegt Brouwer.

„Destijds maakte ik het filmpje voor Sportpaleis De Jong en mocht Ton de schoonheid van het dammen laten zien. Hij deed een aantal zetten en kon het zo mooi vertellen. Toen dacht ik al: er is nog nooit een film van hem gemaakt en dat moet ooit gebeuren. Inmiddels, sinds oktober 2006, speelt hij geen Wereldkampioenschappen meer, waardoor er ruimte ontstond om zoiets als een documentaire te doen en hij laat het nu ook zelf toe.”

„Hij is bang geworden om te verliezen”, gaat Brouwer verder. „Dus het is een beetje dubbel, hier aan de dijk. Als Volendam promoveert, wat moet hij dan? De film moet gewoon één groot eerbetoon worden. Hij is zo toegewijd, voor mij als regisseur is het fantastisch om een film over te maken.”

Uiteindelijk wordt het nog een latertje

voor Brouwer, want Sijbrands doet dit keer zes uur over zijn partij. „Daarna analyseert hij zoals altijd zijn partij en dan zitten er toch achttien spelers gekluisterd”, zegt ploeggenoot Paul Sier, de man die mede de komst van Sijbrands naar Volendam initieerde.

Sier: „We zijn drie jaar geleden begonnen met het plan hogerop te gaan. Na twee keer promoveren deed zich de kans voor om de allerbeste speler ooit aan te trekken. Ik ben met sponsor Bart Smit gaan praten en die vond het ook een ludiek idee. Daarop ben ik met Ton in gesprek gegaan.”

„Hij heeft het ontzettend naar zijn zin. Hij wordt gebracht en gehaald, geniet alle egards, maar dat komt hem toe.” Maar Sier weet ook dat bij promotie van Bart Smit naar de hoogste afdeling de kans groot is dat Sijbrands afhaakt. „De kans is minder dan één procent dat hij blijft. Maar we gaan wel een poging wagen hem op andere gedachten te brengen.”

„Als hij vertrekt, geeft dat financiële middelen om andere spelers aan te trekken, maar het feit blijft dat het elke keer een belevenis is om zo’n speler in je midden te hebben. Het is genieten.”

Voor de documentaire worden ook oude beelden gebruikt en komt de tijd van de ‘strijd met de Russen’ aan bod. Sier: „Er wordt een uitzending van vijftig minuten verwacht.” In oktober moet alles klaar zijn, dan wordt ook de uitzenddatum bekend.



Ton Sijbrands in gesprek met Cor Westerveld, voor de partij met Hoogeveen.